

หัวข้อวิจัย	การพัฒนาโปรแกรมการจัดการด้านสุขภาพและผลของโปรแกรมต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อม
ผู้ดำเนินการวิจัย	ดร.เพลินตา พิพัฒน์สมบัติ นางมาลี เอี่ยมสำอาง นางขวัญฤติดา พิมพการ ดร.ดวงเนตร ธรรมกุล
ที่ปรึกษา	นายแพทย์อรรถกร กาญจนพิบูลวงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา โทผล
หน่วยงาน	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ปี พ.ศ.	2560

การวิจัยแบบกึ่งทดลองชนิดสองกลุ่มวัดก่อนและหลัง เพื่อศึกษาผลลัพธ์ของโปรแกรมการจัดการสุขภาพต่อความรู้ อาการรุนแรงของโรค(ความปวด ข้อฝืด ข้อยึดและความลำบากในการเคลื่อนไหว) และคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อม กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อมตามเกณฑ์การวินิจฉัยโรคข้อเข่าเสื่อมของ The American College of Rheumatology ที่มารับการตรวจที่แผนกผู้ป่วยนอกออร์โธปิดิกส์ที่ คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช จำนวน 70 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองกลุ่มละ 35 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมส่งเสริมสมรรถนะแห่งตนด้านข้อมูลสุขภาพ การบริหารกล้ามเนื้อต้นขาและติดตามให้คำปรึกษาแบบอัตโนมัติภาวะนิยมนจำนวน 5 ครั้ง ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับกิจกรรมตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดความรู้ แบบประเมินภาวะสุขภาพของโรคข้อเข่าเสื่อม Modified WOMAC และแบบวัดคุณภาพชีวิต WHOQOL-BREF-THAI. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและทดสอบที่

ผลการวิจัยภายหลังทดลอง พบว่า 1) ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้กลุ่มที่ได้รับโปรแกรมสูงกว่าก่อนได้รับโปรแกรมและกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ($t = 10.883, 40.661$) 2) ค่าเฉลี่ยอาการรุนแรงของโรคกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมต่ำกว่าก่อนได้รับโปรแกรมและกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ($t = -25.736, -11.749$) โดยที่อาการปวดข้อ อาการข้อฝืด ยึดติดและความลำบากในการเคลื่อนไหวน้อยลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) 3) ค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตในกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมสูงกว่าก่อนที่ได้รับโปรแกรมและกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 17.207, 31.827$) โดยที่คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสัมพันธภาพและด้านสิ่งแวดล้อมสูงขึ้น ($t = 17.621, 13.965, 9.882, 6.249$) ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่า โปรแกรมการจัดการสุขภาพนี้ ทำให้ผู้ป่วยข้อเข่าเสื่อมสามารถจัดการภาวะสุขภาพได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น

คำสำคัญ โปรแกรมการจัดการด้านสุขภาพ คุณภาพชีวิต ผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อม

Research Title	Development of a Health Efficacy Program and Its Effects on Quality of Life in Knee Osteoarthritis Patients
Researcher	Dr.Ploenta Pipatsombat Mrs.Malee Iemsam-ang Mrs.Khwanthida Phimphakarn Dr.Doungnetre Thummakul
Research Consultants	Dr.Auttakorn Kanjanapiboonwong As sistant Professor Suchada Thophon
Organization	Faculty of Nursing Suan Dusit University
Year	2017

This Quasi-experimental, two groups, pre-posttest research was to examine the impact that a health efficacy program on knowledge, severity of disease and quality of life among patients with knee osteoarthritis. The sample was composed of 70 patients with knee osteoarthritis, the American College of Rheumatology Inclusion criteria, was recruited from the orthopedic clinic at Faculty of Medicine Vajira Hospital, Navamindradhiraj University, divided equally into a control group and an experimental group. The participants in the experimental group were required to receive a self-efficacy program and existential individual counseling which consisted of 5 activities whereas the control group were suggested to do their normal activities recommended for osteoarthritis clinic. The research instrument included knowledge test, Modified WOMAC and WHOQOL-BREF-THAI. Data were analyzed with descriptive statistics and t-test

The results can be summarized as follows:

1) The mean knowledge scores of the intervention group were higher than before intervention and the control group after receiving the program. There was statistically significant difference ($p < .05$) ($t = 10.883, 40.661$) 2). The mean scores of severity symptoms of the intervention group were lower than before intervention and the control group after receiving the program. There was statistically significant difference ($p < .05$) ($t = - 25.736, -11.749$). There were statistically significant difference in joint pain, joint stiffness and the movement difficulties. ($p < .05$) 3) The mean scores of quality of life among patients with osteoarthritis in the intervention group were higher than before intervention and the control group after receiving the program. There was statistically significant difference ($p < .05$) ($t = 17.207, 31.827$).

There was a statistically significant increase in quality of life in term of physical domain, psychological domain, social relationships and environmental domain ($t = 17.621, 13.965, 9.882, 6.249$) respectively ($p < .05$).

According to the study, this health efficacy programme could be applied as part of health care for knee osteoarthritis patients, as the programme increased the patients' knowledges and skills in managing their health more efficiently, enabling them to have better quality of life.

Key word: Health Efficacy Program, Quality of Life, Knee Osteoarthritis Patients